Ner 208. ROK 1843. ŚRODA 12 WRZEŚNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Aurelisza Biskupa.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Janisław.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina		Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopień ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
11	6	27 7, 064	+ 9, 3	4, 21	Południowy słaby	Chmurno	
	2	7, 313	14, 5	4, 00	PnWschodni średni	Pogoda z Chmurami	
	10	8, 390	7, 3	3, 14	Zachodni słaby	Pochmurno	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

OGŁOSZENIE KONKURSOWE.

Niniejszém w Imieniu Senatu Akademickiego w Krakowie podaje do publicznéj wiadomości, iż celem obsadzenia Katedry Nauki Religii Pedagogiki i Literatury greckiéj w Uniwersytecie Jagiellońskim zawakowanéj, do której pensya przywiązana wynosi 6000 złp. rocznie, z obowiązkiem dawania tych przedmiotów 10 godzin tygodniowo; z których nauka Religii w języku łacińskim, pedagogika zaś w języku polskim wykładane być mają, wszystkie atoli według autorów przez Senat Akademicki wskazanych, tudzież miewania Exhort w dnie niedzielne i świąteczne dla uczniów Wydziału Filozoficznego, otwiera się konkursowy popis.

Życzący sobie otrzymać tę katedrę, winien nadesłać pocztą na własny koszt prośbę do Rektora Uniwersytetu tutejszego najdaléj na dzień 20 Listopada r. b. z załączeniem do niéj następujących dowodów: 1) Metryki; 2) Biegu życia; 3) Dyplomu na Doktora właściwego Wydziału; otrzymanego w Krakowskim lub innym Uniwersytecie należącym do państwa jednego z trzech Najjaśniejszych Opiekuńczych Dworów kraju tutejszego; 4) Zaświadczeń z odbytych Nauk dla Wydziału filozoficznego przepisanych 5) Pozwolenia od swego Rządu do starania się o wzmiankowaną Katedrę.

Następnie Kandydaci, którzy po przejrzeniu przez Senat Akademicki próśb ich i dowodów za ukwalifikowanych do ubiegania się o rzeczoną Katedrę uznani będą, wezwani zostaną przez Rektora Uniwersytetu do odbycia Konkursu postanowionego nieodmiennie na dzień 4 Stycznia 1844 r. piśmiennie, a na dzień 5 t. m. i r. ustnie w językach wyżéj wspomnionych.

Rzeczywiście Professorowie téj saméj Katedry przy Uniwersytetach Najjaśniejszych Protektorów kraju tutejszego, posiadający Dyplom doktorski, nie potrzebują odbywać konkursu, są tylko obowiązani innym warunkom dla możności objęcia Katedry o któréj mowa uczynić zadość.

Kraków d. 4 Września 1843 r.

(2r.) *Czapulowicz.* Sekr. Uniwer.

Wiadomości zagraniczne.

— Z Petersburga. —

Donoszą z Moskwy że teraźniejsza publiczna wystawa wyrobów Rossyjskich jest nader świetna. Przybyli celniejsi Fabrykanci z roz-

maitych prowincyj, a pierwszy raz z Królestwa Polskiego. Świetną była biesiada na któréj znajdowały się znakomite osoby i celniejsi kupcy tudzież fabrykanci. Spełniono z zapałem za zdrowie N. Monarchy i opiekunów użytecznych rękodzielniom. Wnoszono oraz toasty za zdrowie przybyłych gości fabrykantów Królestwa, w których imieniu W. Zachert delegowany od rządu Królestwa na tę wystawę, najczulsze złożył dzięki.

— *Niemcy.* —

Wiadomość, że rząd centralny Amerykański zerwał dotychczasowe związki handlowe z Rotszyldami, uczyniła w Frankfurcie znaczne wrażenie.

Elektor Heski mający lat 67 wdowiec po 2ch żonach, w tych dniach zaręczył się z panną *Berlepsz* mającą lat 24. To małżeństwo ma być Morganackie. Nowo zaślubiona otrzyma w posagu od Xięcia 600,000 zł. a rocznéj pensyi 240,000 zł. r.

W nocy 22go z, m. dało się uczuć w Wenecyi lekkie trzęsienie ziemi.

Londyn 26 *Sierpnia.*

W dniu odroczenia parlamentu, niektóre dzienniki ogłosiły manifest do ludu angielskiego przez kilku irlandzkich członków parlamentu ułożony, który zwrócił na siebie wielką uwagę. Dwudziestu dziewięciu członków izby niższéj żądają w tym manifeście religijnéj, politycznéj i obywatelskiéj równości obu krajów, to jest Wielkiej Brytanii i Irlandyi i oświadczają, że dopóki porównanie obu narodów do skutku przywiedzione nie zostanie, Irlandya musi daléj prowadzić walkę. Pomiędzy osobami które ten manifest podpisały, nie widać w prawdzie głównych deputowanych Irlandyi, pp. Shiel i O'Ferral, ale znajdują się imiona panów Grattan, syna znanego Henryka Grattan, Stuarta syna lorda Stuart, pana Carew, syna lorda Carew. O'Connela, O'Connora zwykle zwanego O'Conner Don z dawnéj szlacheckiéj familii, nakoniec pana Wyse i t. d. Ten manifest, plan O'Connela do uformowania Irlandzkiego parlamentu i oświadczenie królowéj w mowie tronowéj, zwiększa ją zajęcie, jakie wzbudza Irlandya.

Londyn 26 *Sierpia.* Polityka Anglii w Hiszpanii dała powód do wielu zarzutów. Starano się wystawić ją raz z hiszpańskiego stanowiska, jako bardziéj szkodliwą dla tego kraju, nawet jak zajęcie Hiszpanii przez Napoleona, jak równie z stanowiska Europejskiego. Dowodzono bowiem, że wpływ Anglii na Hiszpanią stawia gabinet londyński bliżéj jego przypuszczalnego celu panowania nad światem. Jeżeli jednak przejrzemy lepiej zasady téj polityki, to zobaczemy, że i pierwszy i drugi wniosek zupełnie jest bezzasadny. Anglia w prawdzie dąży do rozszeżenia swoich handlowych stosunków, lecz bardzo do prawdy jest podobném, że Hiszpania w tym przypadku więcéj zyska przez prawnie prowadzony handel z Anglią jak przez dzisiejsze szeroko rozgałęzione przemycarstwo. To także jest pewném, że Europa dla odparcia Francyi mogłaby rachować wiele na wzmocnioną pod wpływem Anglii Hiszpanię i znalazłaby wówczas w tym narodzie silne zaręczenie pokoju i utrzymania równowagi politycznéj, czego, jeżeli polityka Burbonów weźmie pomyślny w tym kraju skutek, spodziewać się nie może. Z tąd wypływa, że wszyscy którzy pragną pokoju Europy, sympatyzują z polityką Anglii w Hiszpanii. Dla lepszego zrozumienia przytaczamy tu artykuł z znanego wigowskiego dziennika *Morning Chronicle*, który roztrząsając ostatnie wypadki Hiszpanii, rozbiera w krótkości angielską politykę i jéj kierunek w tym kraju. — Oto słowa tego dziennika.

»Upadek Espartera jest dla Europy wypadkiem pełnym interesu i wagi większéj jak na pozór zdawać się może. Hiszpania zawsze miała udział w wielkich zmianach, których od czasu do czasu doświadczały polityczne i socialne instytucye rozmaitych krajów stałego lądu i które po burzliwych przejściach nadawały towarzystwu Europejskiemu nowe polityczne formy. Przed trzema wiekami istniała Hiszpania wielka i potężna i własno wolnie rządziła losem świata starego i nowo odkrytéj Ameryki. Były to świetne dni hiszpańskiéj wielkości, kiedy Austrya z swemi rozmaitemi krajami stanowiła jéj prawe ramie, kiedy ona uciskała na całéj rozciągłości jéj granic Francyę, kiedy jéj imie wzbudzało postrach w Afryce, kiedy jéj obąwiano się nad Bosforem, a przedsięwzięcia jéj marynarzy otwierały nowe pole dla rozwinięcia jéj rycerskiego i czynnego ducha. Ale polityczną przewagę Hiszpanii od połowy 15 do początku 17 wieku spowodował tylko słaby stan sił narodowych jéj sąsiadów. Gdy te państwa w tym ostatnim perjodzie zaczęły wzrastać w siły i zrobiły znakomite postępy na drodze towarzyskiego i politycznego ukształcenia, Hiszpania cofać się poczęła, do póki nie spadła do tego punktu, który odtąd skazaną była zatrzymać, to jest do stanowiska mocarstwa drugiego rzędu.

»Ale nawet na tém tak poniżoném stanowisku jest mocarstwem wielkiéj wagi dla ogólnéj pomyślności Europy. Jéj wielki i ciągły wpływ na Europejski system państw nigdzie tak się czuć niedaje jak we Francyi. Sąsiedztwo tego państwa, łatwe z tąd wynikające sposoby do skrzyżowania planów jego, słabość granic Francyi ze strony Pireneów, i ciągle grożące szkody które Hiszpania z téj strony Francyi wyrządzić może, sprawiły to, że gabinet Wersalski miał zawsze za główny cel swéj polityki, utrzymywać Hiszpanię w stanie politycznéj zależności od Francyi. Ale jeżeli dla Francyi jest ważną rzeczą zapewnić sobie przeważny wpływ za Pireneami, niemniéj także ważném dla Europy jest zapewnienie niezależności zupełnéj pół wyspu. Dopóki Karol IV. był wiernym sprzymierzeńcem Napoleona, mógł on rozrządzać całą massą sił, niewyczerpanych środków pomocy swego kraju, i jak ogromną lawiną wojskami zasypywał całą środkową Europę. Ale jak tylko jego własne błędy zerwały ten związek i zmieniły go w otwartą nie przyjaźń, jego poruszenia na wschód wstrzymywało bojaźliwe oglądanie się na poruszenia za pirenejskiego państwa. Jego wejście do Hiszpanii, któré.n oddał ją zupełnie w ręce najbardziéj nieprzyjaznego mu mocarstwa, było pierwszym krokiem do upadku. Politycy którzy po nim ster objęli, użytkowali z nauki, którą błędy jego podały, i polityka ich zupełnie jego postępkom przeciwna, była długo igłą magnesową polityki Francyi w jéj stosunkach z zagranicą. Ta polityka na tem zależy, ażeby Hiszpanię nieodzownie przykuć do Francyi a wówczas bez bojaźni z tamtéj strony za daną sposobnością rozwinąć swoje zamiary nad Renem. Jest to bez wątpienia celem dzisiejszgo rządu Francyi, a środki których ku temu celowi używa są dobrze obrachowane. Francya nie może nigdy połączyć się z Hiszpanią za pomocą stosunków zwycięzcy zwyciężonym. Francuzka polityka była tu nader szczęśliwą, jeżeli jeszcze zważamy na to, że Francya jasno bez tajemnic, w obec nie mieszających się w to państwo stałego lądu, swoje plany na Hiszpanię wykonywała. W algierskiéj wojnie głębsze cokolwiek ukrywają się widoki jak zdobycie Afrykańskiéj kolonii. Gdyby Francya mniéj była silną jak jest dzisiaj, mniéj mielibyśmy powodów do lękania się o zamieszanie pokoju Europy. Jéj polityczna przewaga w Hiszpanii podwoi tę moc. Polityka tak łatwa do pojęcia jak francuzka względem Hiszpanii, nieumknie uwagi przezornego rządu, który teraz włada politycznemi losami tego kraju. Hiszpania ważną jest dla niéj, dla osiągnięcia innych celów.

— *Ateny 30 Lipca.* —

Dziennik rządowy *Courier* tak mówi o położeniu kraju: Teraźniejsze położenie kraju pełne jest ważnych trudności. Rozwiązanie finansowego zadania względem zaspokojenia słusznych domagań się trzech dworów, które w r. 1833 zaręczyły za Rotszyldowską pożyczkę, utrudnione jeszcze zostało mnóstwem czysto politycznych okoliczności, które hamują działalność ministra, a codzień nowy przynoszą, pokarm niezadowolnieniu i niedorzeczności. Szczątki dawno zbijanego ducha anarchicznego w tych czasach ożywiły się na nowo, i korzystając z kłopotów kraju, znalazły nawet odgłos w dziennikach ateńskich. Jednak gabinet lubo ma sobie bardzo zatamowany szybki postęp prac swoich, przez złe wpływy takich głosów na publiczną opinię, dzielnie przecież i wytrwale dokonywa zaczętego dzieła, i stara się pomimo słabości prawdziwych krajowych źródeł pomocy, wynaleść środek zaspokojenia trudnych do załatwienia wymagań obcych mocarstw z powodu obecnego stanu Grecyi. Rząd spodziewa się że w kraju i za granicą to położenie sprawiedliwie będzie ocenione, jak niemniéj prawe jego chęci dopełnienia wszelkich zobowiązań i odpowiedzenia zaufaniu, jakie w nim położyły obce mocarstwa. Z potrzeby zaprowadzenia jak największych oszczędności gdzie tylko można, rząd musiał się zdecydować na zniesienie i zwinięcie znacznéj liczby cywilnych i wojskowych posad, i wielu bardzo zaszczytnie dotąd służącym oficerom i urzędnikom pozmniejszać płace; które to postanowienie, dostatecznie jest uzasadnione, gdyż wprowadzone zostało dla zabezpieczenia z jednéj strony przyszłego wzrostu i kredytu państwa, a z drugiéj dla możności wynagrodzenia wszystkich dobrych, wiernych sług rządowych za straty poniesione przy rozdziale dóbr narodowych. To zawsze pewna że skoro tylko rząd dojdzie do tego, że roczne swoje wydatki na 10 milionów ograniczy znajdzie nietylko najdzielniejszy środek zaspokojenia zagranicznego długu, ale nawet postawi Grecyę w zamożności i korzystném położeniu, jak mało jest państw w Europie. Podatki bowiem dochodzą już teraz rocznie do 16 milionów i jest wszelkie podobieństwo że się jeszcze podniosą. I to także zdaje się pewném według pogłosek ze wszystkich stron nadchodzących, że na prowincyach nie podzielają zdań i opinii przez dzienniki w stolicy rozszerzanych; wszędzie prawie panuje spokojność, zadowolnienie i to silne przekonanie, że mądrość rządu łatwo potrafi zaradzić kłopotom, i teraźniejsze przesilenie zwycięży.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 11 do dnia 12 Września.

Baczyński Józef ob.; Proszkowski Seweryn ob., Łuczycka Bronisława ob., Sikorski Julian, z Polski Milde Karol, Węgłowski Adam ob., Kępe Jakób, Wyczałkowski ob., Znamięcka Teofila ob., Lubowiecki Maciéj ob. z Galicyi; — Baczeński Cypryan ob., Wenzl Adolf, Fleischer Albert Fischer Otto, Gołaszewski Leon ob., z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Tymowski, Reinschmidt Klara ob., Graff Norbert, do Polski; Burghauser, Konopka ob., do Galicyi; — Windmüller, Schuhman ob., Milde Karol, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

CENY ZBOŻA

Na targowicy publicznéj w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 11 i 12 Września 1843 roku.	1. Gatunek od z.	1. Gatunek od g.	1. Gatunek do z.	1. Gatunek do g.	2. Gatunek od z.	2. Gatunek od g.	2. Gatunek do z.	2. Gatunek do g.	3. Gatunek od z.	3. Gatunek od g.	3. Gatunek do z.	3. Gatunek do g.
Krz. Pszenicy	17	15	19	15	15	—	16	15	14	—	14	24
„ Zyta.....	—	—	11	—	—	—	10	—	—	—	—	—
„ Jęczmien	—	—	7	—	—	—	6	—	—	—	—	—
„ Owsa....	—	—	6	—	—	—	5	—	—	—	—	—
„ Grochu.	—	—	11	—	—	—	10	—	—	—	—	—
„ Jagieł.....	—	—	25	—	—	—	23	—	—	—	—	—
„ Rzepaku	—	—	29	—	—	—	27	—	—	—	—	—
„ Tatarki..	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Soczew ..	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Prosa.....	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Koniczyny	—	—	120	—	—	—	100	—	—	—	—	—
Wielogrochu	—	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„Pszen. do siewu	—	—	20	—	23	—	—	—	—	—	—	—
„Ziemniaków	—	—	2	20	—	—	—	—	—	—	—	—
Centnar Siana	—	—	2	—	—	—	1	18	—	—	1	6
„ Słomy	—	—	2	—	—	—	1	18	—	—	—	—

Jaj kurzych kopa . . . . zł. 1 10

Spirytusu garniec z opłatą w 1 gatunku od złp. 4 gr. 6 do złp. 4 gr. 18. Okowity garniec z opłatą w gatunku od złp. 3 gr. — do złp. 3 gr. 18

Drożdży wanienka złp. 3 g. — do złp 7

Masła czystego garniec od zł. 5 g. — do zł. 6 gr. 15

Wełny kamień od zł. 60 do 72.

Miarka kaszy częstochowskiéj . . . zł. 4 gr. —
„ „ tatarczanéj . . . . „ 1 „ 18
„ „ perłowéj . . . . „ 1 „ 2
„ „ jęczmiennéj . . . . . . „ — „ 24
„ „ pszenicznéj . . . . . . „ 1 „ 6

Sporządzono w biórze Kommissariatu Targowego Kraków d. 12 Września 1843 r.

Kommissarz Targowy.
W. Dobrzański.
Pszorn z Adjunkt.

Podpisany Notaryusz Publiczny W. M. Krakowa i J. O. podaje do powszechnéj wiadomości, iż w skutku polecenia W. Trybunału W. M. Krakowa, do Nru 5186 dnia 2 Września 1843 r. wydanego, w domu Nro 15, w rynku głównym, w Krakowie, na dniu 14 b. m. i r. o godzinie 9 z rana odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytacyą różnych ruchomości, jako to: pościeli, bielizny, sukien, mebli, stolarszczyzny, sreber, i t. p.

Kraków d. 9 Września 1843 r.

Franciszek Xawery *Placer* Not. Publ.

NOTARYUSZ PUBLICZNY.

Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do publicznéj wiadomości, iż w moc uchwały rady familijnéj w Sądzie pokoju MKrakowa Okręgu II na dniu 5 Sierpnia 1833 roku zapadłéj, przez Trybunał MKrakowa d. 28 Sierpnia t. r. N. 4392 zatwierdzonéj, odbywać się będzie w dniu 15 Września r. b. o godzinie 9 z rana w domu pod L. 145 w Gminie VIII Pędzichów publiczna licytacya w drodze pertraktacyi spadkowéj, ruchomości po Szymonie i Reginie Pucińskich małżonkach pozostałych, jako to: sukni, bielizny, pościeli, kosztowności i innych, chęć licytowania mający, na czas i miejsce oznaczone z gotową srebrną *courant* monetą przybyć zechcą

Kraków d. 9 Września 1843 r.

(2r) Sebastyan *Korytowski* Not. Publ.

LOTERYA KRAJOWA.

W ciągnieniu 1063 dnia 13 Września 1843 roku w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały następujące Numera:

81. — 73. — 37. — 49. — 75.

Przyszłe ciągnienie 1064 przypada dnia 20 Września 1843 roku.

Doniesienie prywatne.

W przyszły Czwartek d. 14 t. m. w mieszkaniu W. Pułkownika ces. Austryackiego pułku Hr. Nugent od godziny 9 do 12 rano i od 3 do 6 po południu odbywać się będzie licytacya politurowanych i wyścielanych mebli, jak również mebli z białego drzewa, serwisu porcelanowego i szklannego, naczyń kuchennych i różnych domowych sprzętów, na którą się chęć kupić mających niniejszém zaprasza.

Podgórze d. 12 Września 1843 r. (2r.)